

«Батыс Қазақстан облысы әкімдігі білім басқармасының
Бәйтерек ауданы білім беру бөлімінің
«Жас туристер станциясы» КММ

«Бекітемін»

Бәйтерек АББ ЖТС
директоры

 Г.А.Терехова

«__»__ 2021ж

«Келісемін»

директордың ОІЖ
орынбасары

 А.С.Иргусаева

«__»__ 2021ж

«Қаралды»

өлкетану бөлімінің
меңгерушісі

 И.К.Абдрахманов

«__»__ 2021ж

«Асыл Қазына»

ӨЛКЕТАНУ БАҒЫТЫНДАҒЫ ҮЙІРМЕСІНІҢ
КҮНТІЗБЕЛІК ЖОСПАРЫ

*Үйірме жетекшісі: А.Н.Габбасова
Мекен – жайы: Бәйтерек ауданы,
Переметный ауылы, Гагарина 70
Байланыс телефоны: 87054333587*

2021 – 2022 оқу жылы

Түсінік хат

Өзектілігі:

«Асыл Қазына» туристік-өлкетану үйірмесінің бағдарламасы белгілі өңірдің тарихы мен топонимикасы, достық пен бір шаңырақ астында тұрып жатқан халықтардың арасындағы қарым-қатынасы, салт-дәстүрлерінен сыр шертеді. Өлкенің табиғаты мен мекендейдік жануарлары, географиялық орнымен климатына шолу жасап, тарихи-мәдени тұрғыдан зерттеуге негіз бола біледі. Бұл үйірме бағдарламасы елді мекендерін олардың таяу төңірегімен қоса зерттеу, өлкеден түлеп ұшқан қоғам қайраткерлері, әдебиет және өнер туындылармен танысып олардың шығу тарихына шолу. Туристік-өлкетану бағытындағы үйірменің негізгі әдісі - аумақ туралы ақпаратты, табиғи үлгілерді (геологиялық, топырақ, биологиялық, зоологиялық), материалдық мәдениет заттарын және т.б. деректерді жинау және жүйелеу. Өлкетану ғылыми ізденімпаздылыққа бастайтын нақты жол.

Ізденістілікпен оқып үйрену барысында үйірмеге қатысушылар белсенділік танытумен қатар өлкенің тарихымен толық танысып, алған білімдерін оқу барысында қолданады.

Білімдерін танымдық іс-әрекеттерін күнделікті өмірде пайдаланумен қатар болашаққа қажетіне жаратады. Өзі туған өлкесі туралы оқып үйреніп тарихи ұғымдарды қалыптастырады. өлке тарихы туралы материалдар жинақтауды үйренеді.

Қазіргі таңда Елбасының «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» бағдарламамық мақаласы аясында туристік-өлкетану ісін жандандыру, бұрынғы жер-су атауларының шығу тегін зерттеп, қалпына келтіру, халыққа көп танымал емес бай мұраны жинастыру, тарихи-мәдени ескерткіштерді қорғауға алу ісі қолға алынды. Жергілікті жерлерде облыс, аудан Өлкетану мұражайлары жұмыс істей бастады. Қазақстанның әр өлкесіне арнайы ғылыми-зерттеу экспед-ицияларын ұйымдастыру да ілгері дамып келеді. осындай ірі шараларға қатынасу туристік-өлкетану үйірмелерінен бастау алады.

Бағдарламаның мақсаты – мектеп жасындағы балалардың туристік-өлкетану үйірмесі арқылы, өзің жұмыстарға баулу, интеллектуалдық және шығармашылық мүмкіншілігімен өзінің жұмысына баға бере алатын тұлға қалыптастыру.

Азаматтық пен ұлтжандылыққа тәрбиелеу, туған өлкенің табиғатын аялауға, мәдени, рухани мұраларды танып білуге және оларды қадірлей білуге, туған жеріміздегі танымал тұлғаларды дәріптеп, олардың шығармашылықтары мен жұмыстарын үлгі тұту. Бос уақыттарын тиімді пайдаланып, салауатты өмір салтын ұстануды көздейді.

Бағдарламаның білімділік мақсаты:

Белгілі бір өңірдің табиғат байлықтарын сақтау, өлке мен сол өлкеден түлеп ұшқан адамдардың өмірімен, тарихи тұлғалар туралы білімдерін кеңейту, іздестіру-зерттеу жұмысының негіздерін үйрету, өзіндік қорытынды, түйін жасауға баулу.

1. жеке тұлға қалыптастыру, Еліне, жеріне деген сүйіспеншілік сезімін арттыру, өзінің туған өлкесі тарихына деген қызығушылығы мен патриотизмді көтеру, мамандық таңдауға баулу (эколог, өлкетанушы, зерттеуші, жазушы, журналист т.б)
2. тарихи дерек көздерімен, ғылыми-ақпараттық әдебиеттер мен баспа беттерімен жұмыс жасауды меңгеру;
3. туған өлке тарихын өз бетімен оқып үйренуге құлшынысын дамыту, оқушылардың шығармашылық қабілетін өз бетінше іздестіру-зерттеу жұмысына үйрену арқылы туристік жұмыстардың дағдыларын игеру.

Бағдарламаның тәрбиелік мақсаты:

- туған өлке табиғатына деген қызығушылықтарын арттыру;
- туған өлкенің ахуалымен танысу;
- салауатты өмір салтын насихаттау;

Бағдарламаның дамытушылық мақсаты:

Бағдарлама бойынша жүргізілген сабақтардың нәтижесінде мектеп оқушылары өлкенің мәдениеті, салт-дәстүрі соның ішінде ұмыт қалған, тарихымен танысады. Мектеп

оқушылары экскурсия, жорық барысында іздестіру – зерттеу жұмыстарын ұйымдастырып, тарихи ескерткіштерді ажырата біліп, туған өлкенің экологиясын, тарихын өз бетімен оқуға деген құлшынысын дамыту, оқушылардың шығармашылық қабілеттерін көтеру, туристік-өлкетану экспедициялары мен жарыстарға қатысу арқылы шеберліктерін шыңдау.

Бағдарламаның негізгі міндеттері:

Оқыту негізі өлкетанулық білім беру:

- оқушылардың алған білімін жеңіл қабылдауы;
- зерттеу мен сараман жұмыстарына үйрету;
- өлкенің ерекшеліктерін жетік білу;
- өлкетану бағытында білім алу;

Бағдарламаның ерекшелігі:

Бағдарлама өлкетану қызметі – туған өлке арқылы оқушыларға еліміздегі табиғи, рухани байлықтарымызды танып-білуге, Отанға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеуге, қоршаған ортаны кең көлемде тануға мүмкіндік береді. Бұл бағдарламада туристік-өлкетану, экологиялық жорықтар, саяхаттар оқушыларды Қазақстандық патриотизмге тәрбиелеуде, оқушылардың көзқарасын кеңейтуге бағытталған. Сондай-ақ үйірме мүшелерін жас ерекшеліктеріне, қабілеттеріне қарай екі топқа бөліп, ғылыми-зерттеу жұмыстарына баулу да көзделген.

Оқыту бағдарламасын жүзеге асыруда балалар жасы 12 – 13 жас аралығы, бұл аралықта оқушының белсенділігі жоғары, біліп тануға деген қызығушылығы кең болып табылады. Өз өлкесінің табиғаты мен тарихына тереңдірек көз жүгіртіп, білімге деген құштарлығы артта түседі.

Бағдарламаны жүзеге асыру мерзімі:

қосымша білім беру бағдарламасы – 1 оқу жылына қарастырылған.

1 оқу жылы – 144 сағат, аптасына 4 сағат.

Сабақтың түрі мен тәртібі:

Үйірме сабақтары негізінен – даралап, жекелей, шағын топтар және көпшілік топтар болып жүргізіледі. Сабақта ойын, психологиялық жаттығу тренингтері пайдаланылады. Жорыққа шығу арқылы өз өлкесін танып-білуге, қорғауға тәрбиеленеді.

Сабақтың мерзімі: сабақ келісілген сабақ кестесі арқылы жүргізіледі.

Сабақ аптасына 2 рет 2 сағаттан ұйымдастырылады. Оқушылар саны -15.

Оқу тәжірибенің жүзеге асуы: Оқушылар қызығушылығы артып, қабілетіне қарай мамандық таңдауына, өмірден өз орнын табуына ықпал етеді.

Бағдарламаның қысқаша мазмұны:

Бағдарлама бойынша үйірме мүшелері өлкенің тарихымен, мәдениетімен танысады, сарамандық сабақтар бойынша жұмыс жасау тәсілдерін үйренеді. Оқушылар экскурсия және жорық кезінде мұражай жұмысымен танысып, оны жетік меңгереді, тарихи ескерткіштерді қайда орналасқаны туралы толық ақпарат алады. Конкурстар, танымдық бағдарламалар, ашық сабақтар өткізу барысында оқушының танымдық қабілеті тереңдеп дамиды.

Туған өлке тарихымен, Қазақстан халқының этностық жағдайымен танысып, туған өлкеден шыққан қайраткерлердің шығармалары бойынша сарамандық сабақтар барысында презентация дайындайды. Тарихи ескерткіштерге сипаттама беріп олар туралы мәліметтерді зерттеуді үйренеді. Іздестіру-зерттеу жұмыстары, білім-біліктілік дағдысын қалыптастырады. Картография туралы алған теориялық білімдерін практика жүзінде қалай жүргізілетінін көрсетеді. Сонымен қатар, оқушылардың Отанға деген сүйіспеншілігі арқылы өзінің болашаққа деген сенімі артады.

Күтілетін нәтиже

Бағдарлама бойынша жүргізілген сабақтардың нәтижесінде үйірме қытысушылары:

- жеке тұлға болып қалыптасу;
- оқушылар өлкетану курсы аясында туған жердің тарихи, табиғи ескерткіштерін танып білу;
- туристік-өлкетану зерттеулерді толық меңгеру;
- танымдық деңгейі жоғары деңгейін көтеру;
- тарихты, өлке тарихын толық сезіп, танып барып өз бетінше оқудың, зерттеудің қажеттілігін білуі, зерттеуді өз бетінше жалғастыру;
- табиғат ресурстарын тиімді пайдаланып және болашақ ұрпақтың тағдырына жауапкершілікпен қарау екенін түсіндіру;
- болашақта мамандық таңдауда баулу;

Жоспары

№	Тақырыбы	Сағат			Өткізу уақыты	Ескерту
		барлығы	теория	практика		
<i>Тәуелсіз Қазақстан (16 сағат)</i>						
1	Өлкетану ғылымы дегеніміз не?	2	2	-	18.09	
2	Қазақстанның табиғаты және оның ерекше аймақтары	2	2	-	20.09	
3	Тұғыры биік – елім менің	2	2	-	25.09	
4	Қазақстанның тарихи жерлері	2	2	-	27.09	
5	Туған өлке табиғаты. 1 күндік жорық	8	-	8	02.10	
<i>Туған жерім тұнған шежіре (38 сағат)</i>						
6	Бәйтерек ауданының тарихы	4	2	-	16.10	
			2	-	18.10	
7	Туризм музейіне экскурсия	4	-	4	23.10	
8	Бәйтерек ауданының табиғаты	8	2	-	30.10	
			2	-	01.11	
			-	2	06.11	
			-	2	08.11	
9	Бәйтерек ауданының топонимикасы	6	2	-	13.11	
			2	-	15.11	
			-	2	20.11	
10	Тарихи-мәдени ескерткіштер	4	2	-	22.11	
			-	2	27.11	
11	Еңбегі үлгі - жерлестер	6	2	-	29.11	
			-	2	04.12	
			2	-	06.12	
12	Аудандық музейге экскурсия	4	-	4	11.12	
13	Тәуелсіздік - елімнің тірегі	2	2	-	18.12	

<i>БҚО мәдениеті және өнер, білім қайраткерлері (50 сағат)</i>						
14	Батыс Қазақстан облысының географиялық жағдайы	6	2	2 2	20.12 25.12 27.12	
15	БҚО батырлары, өнер, білім қайраткерлері.	6	2	2 2	30.12 06.01 08.01	
16	Тарихи ескерткіштер, ел тарихы	6	2	2 2	10.01 15.01 17.01	
17	Өлкетанулық зерттеулер жүргізу әдістері	8	2 2	2 2	22.01 24.01 29.01 31.01	
18	Ескерткіштер сыр шертеді	8	2 2	2 2	05.02 07.02 12.02 14.02	
19	Күй атасы - Құрманғазы	2	2		19.02	
20	Ақын-жазушылар, әдебиет туындылары	6	2	2 2	21.02 26.02 28.02	
21	БҚО болған белгілі тұлғалар	8	2 2	2 2	05.03 07.03 12.03 14.03	
<i>Туризм негіздері (20 сағат)</i>						
22	Жасанды жартасқа өрмелеу	4	-	2 2	19.03 25.03	
23	Туристік байлам	4	-	2 2	26.03 28.03	
24	Спорттық бағдарлау	4	2	- 2	02.04 04.04	
26	Азимут және компаспен жұмыстану	4	2	- 2	09.04 11.04	
27	Жергілікті жердегі ескерткіштерге экскурсия	4	-	4	16.04	
<i>Туристік – өлкетану зерттеулері (20 сағат)</i>						
28	Туған өлке табиғатын зерттеу.	6	2	- 2 2	23.04 25.04 30.04	
29	Туристік жорық барысында зерттеулер жүргізу	2	-	2	02.05	
30	Топтық жорық.	8	-	8	06.05	
31	Жорықтың есебін дайындау	4	2	- 2	21.05 23.05	
Барлығы		144	58	86		